

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 14.09.2015
Sayı: 1636

1975

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
11.09.2015

Levent GÖK
Ankara Milletvekili
CHP TBMM Grup Başkanvekili

2015 yılı başından bu yana dolar kuru yüzde 30, Euro kuru ise yüzde 20'ye yakın oranlarda artış kaydetti. Bu gelişme reel sektörün döviz varlıklarının TL karşılığını 87 milyar lira artırırken döviz yükümlülüklerinde ise 203 milyar liralık bir artışa neden olduğunu göstermektedir. Merkez Bankası'nın verilerinden yapılan hesaplamalar, döviz kurlarında yaşanan bu artışların, döviz pozisyonlarındaki açık nedeniyle reel sektör bilançolarına 116 milyar liralık bir net yük getirdiğini gösteriyor. Bilindiği gibi Türkiye'deki bankaların yurt içerisinde verdikleri kredilerin yüzde 30 gibi önemli bir bölümü döviz cinsinden kullanılmaktadır.

Döviz kurunda yaşanan artışların, yurt içi bankalardan döviz cinsinden borçlanmış, dış borç yükü yüksek ve hammadde ithalatçısı sektörlerde iflaslara yol açtığı gözlenmektedir. Kamuoyuna yansıyan bilgiler elektrik dağıtımı gibi bazı sektörlerin bu gelişmelerden sonra, finansal sürdürülebilirlik açısından olumsuz gelişmeler yaşayabileceğine yönelik bulunmaktadır. Sektörlerin döviz borçları yüzünden güç duruma düşmesinin bankacılık sistemi üzerinde de risk yarattığı kuşkusuzdur. Çünkü reel sektörde yaşanan olumsuzlukların bankacılık sektörünü de olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır. Kaldı ki Türk bankacılık sistemi Türkiye'deki şirketlerin yurt dışı borçlanmalarına da teminat vermektedir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun verilerine göre, bankacılık sektörünün yurt içinde kullandığı döviz cinsinden krediler, Ocak-Ağustos 2015 döneminde dolar cinsinden 6,9 milyar dolar artmasına rağmen bunun Türk parası karşılığında 113,7 milyar liralık artış kaydetti. Sektörlerin, yurt içindeki bankalardan kullandığı döviz kredilerinde TL cinsinden yaşanan bu artışın 94 milyar lirasının kur artışından kaynaklandığı hesaplanıyor.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında;

1-Türkiye'deki bankaların, yurt içinde kullandığı kredilerin sektörel dağılımını, 31 Aralık 2014 ve 30 Eylül 2015 bakiyelerini "yabancı para", "Türk parası" cinsinden ayırarak açıklar mısınız?

2-31 Aralık 2014 ve 30 Eylül 2015 tarihleri takibe alınan kredilerin sektörlere ve yabancı para, Türk parası cinsinden dağılımı nasıldır?

3- Türkiye'deki şirket ve diğer kuruluşların Türkiye'deki bankaların teminatıyla yurt dışından aldıkları dış borçların sektörlere göre dağılımı nedir?

4- Türkiye'deki bankaların sermaye yeterliliği oranlarında 2015 yılının ilk yedi aylık döneminde azalma yaşanmaktadır. BDDK'nın verilerine göre bankacılık sektörünün "çekirdek sermaye yeterliliği rasyosu", bu yılbaşından bu yana yüzde 14'ten yüzde 13'e, standart yeterlilik rasyosu ise yüzde 16'dan yüzde 15'e gerilemiştir. Bu gerileme nereden kaynaklanmıştır? Türk parasının hızlı değer kaybının bu gerilemedeki payı nedir?

5- Yaşanan son gelişmelerin bankacılık sektörünü ve reel sektörü daha fazla olumsuz etkilememesi için hükümetiniz ve diğer bağımsız kuruluşlar tarafından herhangi bir önlem alınmış mıdır? Alınmışsa ne tür önlemler alınmıştır? Alınmamışsa önlem almayı düşünüyor musunuz?